

Kraków, 14.01.2015 r.

Instrukcja zwalczania barszczu Sosnowskiego (*Heracleum Sosnowskyi Manden.*) na terenie województwa małopolskiego

BARSZCZ STANOWI ZAGROŻENIE DLA LUDZI I ZWIERZĄT

Szkodliwość roślin barszczu Sosnowskiego wynika z ich właściwości parzących i alergizujących stanowiących zagrożenie dla zdrowia ludzi i zwierząt.

JEDNA ROŚLINA BARSZCZU WYTWARZA ROCZNIE AŻ 20 000 NASION! NASIONA ZALEGAJĄ W GLEBIE I ZACHOWUJĄ ZDOLNOŚĆ DO KIEŁKOWANIA DO 5 LAT!

Zasadniczymi trudnościami w zwalczaniu tej rośliny jest jej wysoki współczynnik rozmnażania, odporność na wiele herbicydów oraz potrzeba wieloletniego i dokładnego stosowania zabiegów niszczących na obszarze jej występowania. Jedna roślina wytwarza przeciętnie rocznie 20 000 szt. nasion. W wielu przypadkach liczba ta jest dwukrotnie większa. Nasiona te zalegają w glebie i zachowują zdolność kiełkowania do 5 lat. Oznacza to, iż aby uzyskać pełny sukces w zwalczaniu barszczu na danym terenie, działania eliminujące tą roślinę muszą być realizowane corocznie nieprzerwanie przez 5 lat. Każde dopuszczenie do wydania i rozsiewania nasion w okresie zwalczania na danym terenie wydłuża okres eliminacji o następne 5 lat.

DWA SPOSOBY ZWALCZANIA BARSZCZU SOSNOWSKIEGO

W praktyce stosuje się dwa sposoby zwalczania barszczu: chemiczny poprzez stosowanie herbicydów i mechaniczny poprzez wykopywanie korzeni, ucinanie na głębokości 10 cm korzenia lub 4 krotne koszenie w

ciągu roku nieprzerwanie przez 12 lat. Zabiegi herbicydowe można stosować na terenach nie objętych ochroną. Mechaniczne zabiegi niszczące zalecane są na obszarach chronionych, jak parki narodowe, strefy ochronne, obrzeża cieków wodnych, obszary Natura 2000, itp.

NAJSKUTECZNIEJSZA FORMA I TERMIN WALKI Z ROŚLINĄ

Badania wykazały, iż spośród herbicydów najbardziej skuteczny w zwalczaniu barszczu okazała się mieszanka herbicydowa Chikara 25 WG (200 gramów/ha) + Roundup Ultra 360 SL (3,5 litra/ha). Chikara 25 WG posiada grupę czynną flazasulfuron, zaś Roundup Ultra 360 SL glifosat.

Dla skutecznego zniszczenia herbicydami roślin barszczu nieodzowne jest ich stosowanie **od połowy kwietnia do początku września co 6 tygodni**, czyli 4-krotnie w okresie wegetacyjnym, nieprzerwanie przez 5 lat. Wynika to z faktu, iż od ostatniego oprysku wyrastają nowe rośliny z zapasu nasion barszczu znajdujących się w glebie. Często już opryskane rośliny wydają nowe pędy. Na otwartych przestrzeniach nie zakrzaczonych można stosować opryskiwacze ciągnikowe, zaś na terenach zakrzaczonych lub zadrzewionych, jak np. nad brzegami cieków wodnych, oprysk należy wykonać punktowo na rosnące rośliny barszczu z wykorzystaniem opryskiwaczy plecakowych. Oprysk należy wykonać tak, aby ciecz robocza nie dostała się do płynącej lub stagnującej wody. Przy stosowaniu opryskiwacza plecakowego do cieczy roboczej (12 litrów) należy dodać 1 litr farby emulsyjnej wodorozcieńczalnej lub 160 ml pigmentu w kolorze czerwonym lub niebieskim. Ułatwi to identyfikację miejsc opryskanych i nieopryskanych, dzięki temu poprawi się dokładność oprysku. Jednym opryskiwaczem plecakowym o poj. 12 litrów można wykonać oprysk na przeciętnie ok. 4 arów powierzchni pokrytej zwartym porostem barszczu. Wykonanie oprysku o objętości 12 litrów trwa od 40 do 60 minut.

KOSZT WYKONANIA OPRYSKU

Zatem koszt wykonania 4 oprysków w jednym roku na powierzchni 1 ha wynosi ok. 4000,- zł. Całkowity koszt likwidacji roślin barszczu na powierzchni 1 ha w ciągu 5 lat to ok. 20 000,- zł. Biorąc za podstawę przedstawione dane oraz areal występowania barszczu w danej gminie można wyliczyć przeciętny roczny koszt chemicznego zwalczania barszczu w gminie, przy zastosowaniu opryskiwacza plecakowego. Koszt zastosowania opryskiwacza ciągnikowego jest średnio 5-krotnie mniejszy. Jednak przed pierwszym zastosowaniem opryskiwacza ciągnikowego na terenach ugorowanych lub zakrzaczonych należy zastosować kosiarkę mulczującą, która umożliwi oprysk z belki polowej opryskiwacza umieszczonej na wysokości ok. 80 cm. Nad brzegami cieków wodnych oraz na terenach chronionych należy stosować koszenie mechaniczne lub ucinanie korzenia ostrą łopata (np. szpadlem) 10 cm poniżej poziomu gruntu.

GDZIE ZWALCZAĆ BARSZCZ W PIERWSZEJ KOLEJNOŚCI?

W pierwszej kolejności rośliny barszczu powinny być zwalczane w miejscach liczego przebywania ludności, jak: przystanki autobusowe, skwery, parki, szlaki turystyczne, ścieżki rowerowe, otoczenie szkół, przedszkoli, ośrodków zdrowia i innych instytucji użyteczności publicznej oraz na obszarze pasów drogowych. Również w pierwszej kolejności rośliny barszczu powinny być zwalczane nad brzegami cieków wodnych, gdyż nasiona barszczu rozsiewane są głównie przez płynącą wodę. W mniejszym stopniu nasiona rozsiewane są przez wiatr. Dlatego dla uzyskania efektu skutecznego zwalczania, należy corocznie niszczyć rośliny barszczu we wszystkich gminach znajdujących się obszarze danej zlewni, np. Dunajca.

JAK OSIĄGNĄĆ SUKCES W ZWALCZANIU BARSZCZU

Sukces w zwalczaniu barszczu można uzyskać niszcząc rośliny tego gatunku kompleksowo na terenie całej gminy oraz gmin sąsiednich, również m. in. na wysypiskach, odłogach, ugorach oraz na użytkach rolnych. Dodatkowe informacje dotyczące zwalczania, szkodliwości barszczu Sosnowskiego oraz postępowania przy poparzeniach znajdują się na stronie www.barszczsosnowskiego.ur.krakow.pl

prof. dr hab. Kazimierz Klima
Katedra Agrotechniki Ekologii Rolniczej
Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie
al. Mickiewicza 21; 31-120 Kraków
tel. 12 662 4365; e-mail: rrklima@cyf-kr.edu.pl